

Mezi stromy

Trasa výpravy vede skrz pražskou Stromovku přes Císařský ostrov do labyrintu Trojského zámku. Plánek je v příloze č. 1. Výpravu lze uskutečnit i v jiném prostředí a jednotlivé body programu tomu uzpůsobit. Jako roční období doporučujeme pro tuto výpravu podzim.

Pro koho: děti od 7 do 11 let

Časová náročnost: 4–6 hodin (aktivity lze zkracovat, či naopak prodlužovat)

Personální náročnost: podle velikosti skupiny, minimálně 2 lidé

Potřebné materiály:

- kostým pro „ducha stromu“ (přírodní barvy, přišpendlené přírodniny...)
- nahrávka „Hlas vrby“ a „Hlas stromu“ (text je součástí pracovního listu, je možné jej při určené aktivitě buď přečíst, nebo jej dopředu namluvit jako hlasovou zprávu a tu pak pustit), reproduktor
- papíry a tužky pro děti
- šátky na zavázání očí
- kartičky s „obrazy do galerie“ – ukázka v příloze 2
- cedulky se zprávami – na ostrově („Napovědí vám vrby.“), popis cesty od vrby, závěrečný dopis
- kartičky se stromy pro aktivitu u altánu – stromový horoskop
- sáčky na nasbírané přírodniny
- lepicí hmota, balón (pro část „pohybová aktivita s procvičením poznávání přírodnin“)
- odměna pro děti na závěr
- lékárnička
- doporučená literatura: Jiří Janočka: *Stromy a keltský kalendář*. 2009, Poznání.

Úvodem:

- **seznámení se navzájem, hry na zapamatování jmen a tzv. ledolamky**
- **společné nastavení pravidel, která budeme během dne dodržovat**
- **nástin harmonogramu**

Tipy na konkrétní „ledolamky“, tipy týkající se části nastavení pravidel a představení harmonogramu jsou uvedeny v samostatných pracovních listech.

1. Cesta na stanoviště „galerie“

Hry po cestě

Po cestě lze hrát drobné hry, např. že lektorující řekne heslo, po kterém děti musí udělat konkrétní pohyb, aby se „zachránily“ před přírodním nebezpečím. Například heslo „padá žalud“ – děti si musí dřepnout a skrýt si hlavu, heslo „prší“ – děti musí běhat slalomovitě a vyhýbat se kapkám, heslo „kamínky“ – děti musí chodit po špičkách, aby se vyhýbaly ostrým kamínkům.

Vymýšlení názvů přírodnin

Lektorující rozdělí děti do týmů, v týmech pak mají 2 minuty na to, aby vymyslely co nejvíce názvů stromů. Podle času lze přidávat další témata (co nejvíce názvů hub, co nejvíce názvů rostlin...).

2. „Galerie“ – ve Stromovce na Dubovém pahorku

,...’“

Obrazy

Na pěkném místě se stromy (ve Stromovce na Dubovém pahorku) čeká „duch stromu“/„dubová víla“ – lektorující v kostýmu, který uvítá děti u sebe v galerii. V galerii jsou na stromech rozvěšeny obrazy s přírodními motivy (příloha 2), každý originál má k sobě jednu pozměněnou kopii – podle legendy se duchovi stromu na jednu začaly obrazy množit a on teď potřebuje zjistit, které jsou ty původní. Obrazy jsou očíslované a visí náhodně rozmístěné po stromech. Děti mají ve dvojicích najít, která čísla patří k sobě, a zapsat si, čím přesně se od sebe liší originál a jeho kopie. Poté sesbíráme obrazy, vyhodnotíme, jak se to dětem podařilo, a duch stromu nechá vždy děti hlasovat, která z dvojice obrazů je podle nich kopie a která originálem.

Mandala z přírodnin

Po aktivitě s přírodninami řekne duch stromu dětem, že každý návštěvník galerie v ní obvykle vytvoří své umělecké dílo. Děti vytváří mandaly.

3. Cesta k altánu

, ~ - , ° * “ ”

Duch stromu děti navede, kde mají hledat zprávu, kam se mají vydat dál – ve Stromovce na ostrov, na který se dá přeplout na voru (viz plánek v příloze 1). Na ostrově je zpráva: „Napovědí vám vrby.“

Stanoviště u dvou vrb

Nejdříve povídání o vrbách. Co děti o vrbách vědí? (Vrbové proutky na Velikonoce, vodníci, lidi šeptají tajemství do vrby...) Poté lektor děti vyzve, ať si zavážou oči a chytí se za ruce tak, aby vrba byla mezi nimi. Lektorující pak pustí zvukovou nahrávku „Hlas vrby“ (specifikováno také v úvodu pracovního listu v části potřebné materiály):

Jsme vrby. Najdete nás většinou u potoků, řek a rybníků. Z vody jsme vzešly a k vodě se vracíme. Jsme ohebné a přizpůsobivé. Naše větve se sice snadno lámou, ale naše pruty vždy znovu vyrazí ze země. Jsme slabé jen zdánlivě. Máme velkou vůli žít a radovat se. Jsme vrby. Lidé nám odpradávná šeptali svá tajemství do našich dutých kmenů. Pro vás, děti, máme tajemství my. Ukážeme vám vaši cestu. Jsme vrby.

Děti najdou další popis cesty v dutině vrby. Podle něj dojdou k dřevěnému altánu.

Stanoviště u dřevěného altánu

Děti dostanou za úkol seřadit se podle toho, kdy mají narozeniny. Lektorující se s dětmi baví o tom, v kterých ročních obdobích má kdo z nich narozeniny, také o původu názvů měsíců v češtině. Lektorující představí dětem, co je to stromový horoskop. Děti se pak rozdělí do dvojic a v těchto dvojicích mají za úkol najít kartičky se stromem, který dle horoskopu odpovídá jejich datu narození (příloha 3). Podle zájmu a času může lektorující s dětmi najít bližší informace k jednotlivým „stromovým znamením“ (např. v knize Jiří Janočko: *Stromy a keltský kalendář* nebo na internetu).

